

MAGYAR HÉTFO

Megjelenik hétfőn reggel

Szerkesztőség és kiadóhivatal
Budapest

VIII., Horánszky-utca 20

Telefon: József 338—21

és József 431—93

POLITIKAI HETILAP

FŐSZERKESZTŐ:

HALLER ISTVÁN

SZERKESZTIK:

CSERNÁTONY LÁSZLÓ ÉS MOVIK ZSIGMOND

Egyes szám ára 10 fillér

Előfizetési árak:

Égész évre . . . 6 pengő

Fél évre . . . 3 „

Postatakarékpénztári csekk-
számla: 53.817

A keresztény politikát ünnepelték Petrovác zuglói beszámolóján

Tömeges ródli- és síbalesetek vasárnapja

Szomorú adatok a BSZKRT alkalmazottairól

Éjszakai útonállók veszélyeztetik Budapest közbiztonságát

Kigyulladt, felrobbant és elégett egy hatülékes automobil a nagykanizsai országúton

A soffőr és az egyik utas súlyosan megsérült

Nagykanizsai tudósítónk jelenti: Szombaton délután *Bence Imre* kanizsai gépkocsifuvarozó *Letenyéről* egy beteget szállított a zalaegerszegi kórházba. Hazamenet a soffőr kiment az állomásra, hogy megnézze, nem akad-e utas.

Az éppen érkező vonatról egy pesti házaspár szállott le, akik meg is alkudtak a soffőrrel, hogy

vigye el őket Nagykanizsára.

Alig haladtak néhány száz métert, mikor

a hatülékes Steyr-kocsi váratlanul kigyulladt és lángokkal égni kezdett.

Az utasok kiugrottak a robogó autóból, a nőnek csodálatosképpen nem történt semmi baja, a férfi azonban a lábán súlyosan megsérült. A következő pillanatban

felrobbant a benzintartály és szétvetette a kocsit.

A soffőr arcán és fején súlyosan megsérült és eszméletlenül terült el az úton. A nemsokára megérkezett tűzoltók

már csak roncsokat találtak az autóból.

A sebesülteket beszállították a zalaegerszegi kórházba.

Tardieu spanyolnáthában megbetegedett

Nem utazhat el a londoni konferenciára

Párisból jelentik: Tardieu francia miniszterelnök spanyolnáthában megbetegedett és kénytelen az ágyat őrizni. Szombaton kihallgatáson jelent meg *Doumergue* köztársasági elnökkel, akivel a politikai helyzetéről tanácskozott.

Amikor a kihallgatásról visszaérkezett a minisztériumba, már annyira kimerültnek érezte magát, hogy orvosát hívatta,

akí több napi teljes pihenést ajánlott a miniszterelnöknek.

A vasárnap kiadott jelentés szerint

Tardieu spanyolnáthában megbetegedett és a betegséget komplikálja a gégegyulladás.

A hétfőre tervezett minisztertanácsot elnapolták és Tardieu Londonban való visszautazása a betegség következtében szintén késedelmet szenved.

Egységspárti tömörülés a Józsefvárosban

— A Magyar Hétfo tudósítójától. —

A botfai *Hüvös Iván* elnöklelte alatt működő *Józsefvárosi Egységes Pártkör* és a *Bohn József*-alapította *Józsefvárosi Iparosok és Kereskedők Egységes Pártköre* nemrégiben

kimondotta egyesülését és annak gyakorlati megvalósítása érde-

kében a József-körút 19. számú házban közös székhelyet létesített. A közös pártkör megnyitása alkalmából a Józsefvárosi Egységes Pártkörök *Hüvös Iván* elnökleletével rendkívüli közgyűlést tartottak, melyen kimondták az alapszabálymódosítást és megválasztották a tisztikart. Díszelnökök lettek *Ripka Ferenc*, *Kozma Jenő*, *Ugron Gábor* és *Usetty Béla*. Elnökök

Bohn József és botfai *Hüvös Iván*. Társelnökök *endrői Szalacz Gyula* ny. főispán, *Gazdy Jenő* ny. postafőigazgató és *Scenger Béla* kereskedelmi tanácsos, nagyiparos.

A választás után jelentek meg a közgyűlésen *Bohn József* vezetésével az *Iparosok és Kereskedők Körének* tagjai.

akiket *Hüvös Iván* üdvözölt. Az üdvözlésre *Bohn József* mondott köszönetet, majd táviratilag üdvözölték *Bethlen István* miniszterelnököt, *Pesthy Pált*, *Ripka Ferencet* és *Kozma Jenőt*.

Bethlen vasárnap éjjel Párizsba utazott

— A Magyar Hétfo tudósítójától. —

Gróf *Bethlen István* miniszterelnök vasárnap este tizenegy óra harminc perckor a Keleti pályaudvarról Párizsba utazott.

A Reichspost cikke gróf Klebelsberggről

— A Magyar Hétfo tudósítójától. —

Bécsből jelentik: Gróf *Klebelsberg Kuno* vallás- és közoktatásügyi miniszter bécsi látogatásával kapcsolatban a *Reichspost* megleghango cikkben méltatja a magyar kultuszminiszter egyéniségét és működését. Kiemeli a magyar miniszternek azt a képességét, amellyel az erős nemzeti érzést a világműveltséggel egybekapcsolja.

A fővárosnak

a nemzet életében betöltött szerepéről sok szó esett az elmúlt héten. Ennek a kérdésnek pertraktálása ezáltal természetes volt, hiszen egy olyan törvényjavaslat állott a támogatás és védelem centrumában, amely a pro és kontra érveket egyenesen kihívta.

Szokásban volt eddig a falut szembe állítani a várossal, főképpen Budapesttel. A pártok s egyes politikusokat természetesen szintén stigmatizáltak azzal, hogy gyűlölettel viseltetnek Budapesttel szemben, vagy legalább is nincsenek reá tekintettel. Be kell vallani, hogy a feltevéseknek és imputálásoknak valami magva volt. Ez a mag pedig abból sűrűsödött össze, hogy viszont a fővárosban kialakult községi és országos pártok túlságosan is hangsúlyozták Budapestnek és vele kapcsolatban saját maguknak döntő jelentőségét. Az egyik túlzás természetesen megszülte a másikat — rovására annak az összhangnak, amelyre az egészséges fejlődéshez vidéknek és fővárosnak egyaránt szüksége volt.

A fővárosi törvényjavaslat tárgyalása során kétségtelenül bezonyosodott, hogy senki sincs ebben az országban, aki ellenséges indulattal kezelné a főváros problémáit és akár törvényhozói, akár gazdasági tevékenységében káros elfogultság által vezetetté magát. A főváros döntő kulturális és gazdasági jelentőségét elismeri, egészséges fejlődését óhajítja mindenki. De éppen azért, mert tökéletesen tisztában van azzal az óriási befolyással, amelyet a főváros az országra gyakorol, a mellyel irányítja a gazdasági és politikai életet is, kellett nagyon is mérlegre tenni minden szempontot, lehetőséget, jogot, szabadságot, kötelezettséget, nehogy a természetes befolyás káros irányt vegyen, s a főváros útmutatása a nemzet haladás útírányától eltérjen. A kísérletezés ezen a téren óriási rizikóval jár s azért megengedhetetlen. Az önrendelkezés koncedált joga mellett biztosítani kellett a felelősség viselésére érettebb elemek pozícióját.

A demokrácia, amely megnyilvánul a főváros alkotmányában, a politikai szabadság, amely egyik alapfőelve a konstrukciónak értékes eszköz a közjó biztosítására. Nem szabad azonban szennyes, piszkos ingoványban elmerülniök. Nem szabad, hogy rájuk telepedjék a demagógia, az érdekszövetségek hinárja, a pilléreket mállasztó elősdiék tömege. Erre vigyázni kell a kormánynak csak úgy, mint a főváros minden pártjának és képviselőjének. A demokrácia és a politikai szabadságjogok híve súlyos felelősséget viselnek elveikkel és elvárásaikkal szemben. A főváros élete és fejlődése lesz a próbája, ösztönző, bizonyító, vagy elriasztó példája elveiknek és rendszerüknek.

A főváros baloldali pártjai rendkívüli közgyűlést hívatnak össze

A BSZKRT és más üzemek vezetőinek fizetését kívánják tárgyalni

— A Magyar Hétfő tudósítójától. —
A közgyűlés baloldali pártjai negyven bizottsági tag aláírásával ellátott kérvényt nyújtottak be Budapest székesfőváros főpolgármesteréhez, melyben

rendkívüli közgyűlés összehívását kéri a BSZKART és más fővárosi üzem vezetőinek fizetése ügyében.

A főpolgármester hétfőn dönt a rendkívüli közgyűlés összehívásáról.

Tizennégy sí- és ródli-balesetnél nyújtottak vasárnap első segélyt a mentők

Öt súlyos sebesültet az új Szent János kórházba szállítottak

— A Magyar Hétfő tudósítójától. —
A vasárnapi szép téli idő ismét a síelők és ródlizők ezreit csábította ki a hóval borított budai hegyek közé. Nagy tömegek vettek részt — mint versenyzők vagy mint nézők — a Svábhegyen rendezett síversenyen is.

mand 22 éves tisztviselő és Révész Irén 24 éves varrónő. Mind a hármukat súlyos zúzódásokkal és töréssel vitték kórházba. Könnyebb sérültek: Szelémi Gyula 26 éves rajzoló, Pasternák Gitta 19 éves tisztviselő, Vajda László 18 éves tanuló, Sebők Károly 24 éves egyetemi hallgató, Sós Pál 30 éves magánzó, Zachár Gyula 20 éves tanuló és Somogyi Izsák 27 éves magánzó.

A Mátyás király-úton

A tömegsport vasárnap a szokottnál is tömegesebb szerencsétlenséggel járt.

A mentők összesen tizennégy síelőt, illetve ródlizőt részesítettek első segítségben és közülük öt súlyosan sebesültet az új Szent János-kórházba, a többi pedig, akiknek sérülése vagy könnyebb volt, vagy maguk ragaszkodtak ahhoz, hogy otthon ápolják őket, a lakásukra szállították.

A svábhegyi versenyen

szerencsétlenül járt síelők névsora a következő: Súlyosan sérültek: Sonnenfeld Magda 27 éves tisztviselő, Reich Ar-

Magdics László 27 éves mérnök síelők között felborult és kartörést szenvedett, ugyancsak felborult és súlyosan sérült a svábhegyi Nagyszálló előtt Kirscher József 28 éves magánzó, akiket a mentők az új Szent János-kórházba szállítottak. Könnyebben sérült Pap János 17 éves tanuló. Ródlizás közben járt szerencsétlenül Mandel Ilona, aki a Hűvösvölgyben ródlizott. Sérüléseivel taxin a pesti mentők székhez vittek, ahonnan az első segítség után hazaszállították újpesti lakására.

Berky Miklós, Veszprém új polgármestere, gondoskodik a munkanélküliek kenyeréről

Veszprémből jelentik: Az új közigazgatási törvény alapján már országsszerte megtörténtek a tisztújítások. Veszprém városa decemberben tartotta tisztújító választását, amelyen a polgármesteri állásra három komoly jelölt indult: dr. Komjáthy László eddigi polgármester, dr. Nagy László városi főjegyző és Berky Miklós tiszteletbeli főbíró.

A város bizalma Berky Miklós felé fordult,

akik az ellenpárt erős agitációja ellenére is heves küzdelem után

polgármesterré választottak.

Komjáthy László pártja

alakj okok miatt

megpeticionálta a választást.

A petícióval most foglalkozott Veszprém vármegyének törvényhatósági közgyűlése, Körmeny-Ekcs Lajos főispán elnöklésével. A közgyűlésen, amelyen a tagok teljes számmal résztvettek, dr. Porubszky Elemér főjegyző ismertette az anyagot. Több felszólalás után

huszonnégy szavazattal kettő ellenében a petíciót elutasították.

Az elutasító határozatot azonban

a Komjáthy-párt megjelölte

és így az a közigazgatási bíróság elé kerül.

A Magyar Hétfő munkatársa felkereste Berky Miklóst, aki elmondotta a város fejlesztésére és a munkanélküliség megszüntetésére vonatkozó terveit. Ezek szerint

a város és környéke még ez évben bekapcsolódik a Magyar Általános Köszvényháza által létesített vilamoscentrálba

és ez óriási munkalehetőséget jelent. A városi bányák köveit útépitésre fogja felhasználni, ami szintén

igen sok embernek fog kenyeret adni.

Közölte azonkívül Berky Miklós, hogy

a közkórházat ki fogják bővíteni.

Ebben az ügyben összeköttetésbe is fog lépni Dréhr Imre népjóléti államtitkárral, aki már a múltban több ízben tanácsot adott annak a megértésnek, amellyel Veszprém városának dolgait magáévá teszi. A közkórház kibővítéséhez

hatszáz ezer pengőre van szükség.

Berky polgármester reméli, hogy ezt az összeget sikerül megkapnia a népjóléti minisztériumtól.

A napokban megtekintettük Feldmann (Mezei) Imre február 1-én megnyitott fehérnemű szalonját, amely a Váci-utca 12. sz. félemeletén várja az úri világ vevőit. A cég, amely a „Walesi herceghez” büszke címet viseli, valóban világvárosi benyomást kelt a szemlélőben. A cég főnöke egyébként a következőkben nyilatkozott: Az általam készített ingek teljesen kifogástalan szabása elsősorban abban rejlik, hogy minden megrendelőmmel az ingekről ugyanúgy próbát veszek, mint a szabó a ruhánál és azáltal, hogy a testnek minden tartásához leigazítom, érem el az ingek legkitűnőbb fekvését. Az ingek jó fekvése másodsorban abban rejlik, hogy ahhoz a legelső anyagot dolgozom fel, mert kizárólag ennek felhasználásával tudjuk az eredeti jó szabást mosás után is megtartani.

Csapadékos, majd hűvösebb idő várható

A Meteorológiai Intézet jelenti: Nyugat felől terjeszkedő borulással csapadékos, átmenetileg lagymentes idő várható, körülbelül huszonnégy óra múlva megélnék nyugati szelekkel kisebb havazások és ismét hűvösebb idő valószínű.

Arlotta olasz követ első látogatása a budapesti fassiónál

— A Magyar Hétfő tudósítójától. —

A Budapesti Olasz Fassio vasárnap délelőtt ünnepséget rendezett abból az alkalomból, hogy az új olasz követ, Mario Arlotta családjával első alkalommal jelent meg az olaszok házában. A kapuban Pignatelli herceg és Oxilia ezredes fogadták a követet. Az ünnepséget Pignatelli herceg nyitotta meg s beszédére Arlotta követ hosszasan válaszolt. Az ünnepség után a követ elbeszélgetett a jelenlévőkkel.

A Hungária Bajtársi Egyesület tízéves jubileuma

— A Magyar Hétfő tudósítójától. —

A Hungária Magyar Technikusok Bajtársi Egyesülete fennállásának tizedik évfordulóját ünnepli. A jubileumi ünnepségeket szombaton este a Nemzeti Színházban tartott díszelőadás vezette be. Az ünnepségek második része,

a diszközgyűlés vasárnap délelőtt zajlott le a Műegyetem aulájában.

A közönség soraiban ott voltak: Gömbös Gyula honvédelmi miniszter, Bud János kereskedelmi miniszter, Sipőcz Jenő polgármester, Szily Kálmán rektorral az élen a műegyetem tanári kara teljes számban, továbbá közéletünk és a technikus társadalom számos kitünősége.

Tizennyolc óra után érkezett József főherceg, a Hungária patrónusa,

A Magyar Hiszekegy után Rohringer Sándor egyetemi tanár, a Hungaria magisztere nyitotta meg a közgyűlést, kegyeletos szavakkal emlékezve meg a Hungaria hősi halottairól. Utána

József főherceg mondotta el ünnepi beszédét, amelyre Bornemissa Géza, a Hungaria primusa válaszolt.

Korniss Gyula a kultuszgondnok, Sipőcz Jenő a főváros, Szily Kálmán rektor a műegyetem tanácsa, Kossalka János a Mérnöki Kamara és a Mérnök és Építészegylet nevében üdvözölte a jubiláló Hungariát.

Szontágh Tamás a TESZ képviselőjében érdemrendet nyújtott át Szily Kálmán rektorának,

Rohringer Sándor műegyetemi tanárnak, Bornemissa Géza, Berencsi Bélának, Weöress Lászlónak, Takacs Gyula pedig a Magyar Nemzeti Szövetség üdvözlését tolmácsolta.

Ezután felavatták a Hungaria új szénorjáit és dominusait, s az egyes korporációk praesensét átvették a corporációk címerleveleit. Utána az előkelőségek és a közönség kivonultak a Műegyetem kertjébe, ahol József főherceg megkoszorúta a hősközszobrot. Végül a Hungaria ifjúsága díszmenetben vonult el az előkelőségek előtt. Délután 4 órakor hivatalos közgyűlést tartották a Hungaria, amelyen a vezérek jelentését tárgyalták s megválasztották az új vezérseget. Este ünnepi vacsora volt.

Az első Budapesti Gözalmi Részvénytársaság Fellner Henrik felsőházi tag elnöke alatt február 15-én tartotta hatvanedik rendes közgyűlést, amelyen az igazgatóság javaslata alapján részvényenként 2 pengő osztalék kifizetését határozta el. A szelvényeket február 17-től kezdve a Pesti Magyar Kereskedelmi Bank váltja be. A felügyelő bizottságnak három évre történt újra megválasztásánál új tagként Wahlkampfi Henrik úr választott meg.

Rádió Háromórás filmreklám a Studióból

Az elmúlt héten eredeti rádióriportban volt része az előfizető tábornak. Az egyik filmszínház előadását közvetítette a Studio. Ne méltóztassanak mosolyogni (hiszen a közeljövő zenéje ez már), a filmszínház előadásán egy eredeti amerikai hangos, beszélő, vagy hogy úgy mondjuk: hangosan beszélő film pergett.

A Studio belekapcsolódott az előadásba. Ha! Hatatuk a mikrofonon, hogy milyen sorrendben érkeztek az előkelőségek, kikkel fogtak kezét és beszélgettek, hallhattunk tehát egy eredeti rádióriportot.

Ha a konferáló Békefi szellemes bevezetését nyugtázva tovább megyünk, meg kell állapítanunk, hogy a közvetítés, a riport többi része gyenge volt. Gyenge volt, mint riport. Riporthoz ugyanis riporter kell. Verbeli újságíró.

Újságíró és nem író. S hát ezen a közvetítésen bizony nem szerepelt ilyen újságíró

Ez azonban a kisebbik baj. A rádióriport annyira kialakulatlan, gyerekcipős s különösen nálunk annyira a kísérletezés stádiumában lévő műfaj, hogy az ilyen és ehhez a közvetítéséhez hasonló rádióriportokat még el lehet bírni egy ideig. A komolyabbik baj a riport témájának megválasztásában volt.

Az ugyanis letagadhatatlan, hogy a közvetítés egyáltalán reklám is volt. Reklám a bemutatott amerikai filmnek.

S hozzá kell tennünk, hogy öleletes, újszerű, a filmszakmában Magyarországon még nem szerepelt reklámról van szó. A reklámról az is tudott dolog, hogy értéke van. Rendszerint anyagi ellenértéke. A Studio eddig pontosan ügyelt arra, hogy programjába reklámközvetítés csak ritkán kerüljön. Joggal

feltehető, hogy ezúttal is csak a véletlen folytán került a műsorba ez a közel háromórás reklám.

Amelynek közvetítését megindokolni csak nagyon gyenge argumentumokkal lehetne. Kívánatos is, hogy a magyar kultúra egyik legnagyobb tényezője: a rádió, távollartsa magát ettől a jövedelmező területől, amelyen tovább haladva a jövedelem ugyan egyre nőhetne, a kultúra azonban egyre csak fogyhatna.

A jövedelem magánügy, a kultúra azonban közügy.

Jövedelmért mellesleg nem kell a Studiónak a szomszédba menni. Ott van a 270 ezer előfizető.

A hétfői műsor

9.15: A m. kir. 1. honvédegyezred zenekarának hangversenye. — 9.30: Hírek. — 9.45: A hangverseny folytatása — 11.10: Nemzetközi vízjelzőszolgálat. — 12.00: Déli harangszó. — 12.05: Gramofonhangverseny. — 12.25: Hírek. — 12.35: A hangverseny folytatása. — 13.00: Időjelzés, időjárás. — 14.30: Hírek, élelmiszerárak. — 15.00: Piaci árak és árfolyamhírek. — 16.00: Asszonyok tanácsadója. — 16.45: Időjelzés, időjárás, vízállás és hírek. — 17.10: Tót-magyar nyelvtanítás. — 17.45: debreceni Rácz Jancsi és cigányzenekarának hangversenye. — 18.45: Német nyelvtanítás. — 19.20: Rádióamatör-posta. — 20.00: Mécs László saját költeményiből ad elő. — 20.30: A középeurópai műsoreresorozatban a prágai rádióállomás műsorának közvetítése. — 22.30: Időjelzés, időjárás, hírek, majd a Fejes-szalónzenekar, az Ostende-jazz és Horváth Gyula cigányzenekarának hangversenye.

Ma már fogalom, hogy a

Keresztény Szabóiparosok Szövetkezetében

a legjobb minőségben és a legolcsóbb áron szeresheti be szövet-, posztó- és bélésarzszerkezetét.

Főüzlet: IV., Károly körút 30. Fiókiüzlet: II., Zsigmond-u. 14.

Speciális minőségű és szabású

Uri fehérneműek

mérték szerint a „Walesi herceg”-hez.

IV, Váci ucca 12. sz. Félem. Telefon: Aut. 827-45.

A BUDAPESTI KERESZTÉNY POLITIKA VASÁRNAPJA

„A hágai események nem adnak okot sem fáklýásmenetre, sem pedig a ruhák megszaggatására!”

— mondotta Petrovác Gyula zuglói beszámolóján

Wolff Károly: „A most szervezkedő szabadelvű párt elkérte a múzeumokból a liberális rekvizitumait!” — **Haller István:** „Megfelelő módon enyhíteni kell a társadalmi osztályok gyűlölködését!”

— A Magyar Hétfő tudósítójától. —

Vasárnap délelőtt tartotta meg a zuglói kultúrház dísztermében Petrovác Gyula, a kerület képviselője beszámoló beszédét. A termet és a karzatokat roskadással megtöltötte az érdeklődők tömege. A Keresztény Gazdasági és Szociális Párt részéről megjelentek a beszámoló: Ernszt Sándor, Haller István, gróf Hunyady Ferenc, Tabódy Tibor és Wolff Károly országgyűlési képviselők.

A gyűlést Drégely Dezső pártelnök nyitotta meg és megemlékezett arról, hogy

éppen tíz évvel ezelőtt nyílt meg a nemzetgyűlés, amely megkezdte az újrakiépítést munkáját.

Ebből a jelenlevő képviselők is kivették a részüket, azért üdvözli őket és kéri, hogy tájékozassák a közönséget a politikai helyzetről. Ezután Petrovác Gyula mondotta el beszámolóját.

Petrovác Gyula beszámoló beszéde

— A parlament munkája — mondotta — az elmúlt esztendőben olyan volt, mint az ország termése: Szalmára bőséges. Közel ötven törvényt produkált. Valójában azonban

csak két nagyobb fontosságú törvényt alkotott: az egyiket a vármegyei közigazgatás reformjáról, a másikat pedig, amely még tárgyalás alatt van, a fővárosi törvény reformjáról.

A vármegyei törvény tárgyalásán a párt a nők szavazatát és a titkos szavazást követelte, valamint az arányos képviseletet. Ez utóbbit a kormány nem fogadta el és

erre vezethető vissza azok az anomáliák, amelyek a megyei választásnál előfordultak

valamint a baloldalnak látszólagos előnyomulása. A párt erőteljes akciót indított, hogy a gazdasági programját a kormánnyal elfogadtassa. A hágai események megakasztották az akciót, de miután ezen túl vagyunk, feltétlenül meg kell sürgetni azokat a reformokat, amelyekről a dolgozó rétegek szociális helyzetének javulását várhatjuk.

A hágai események nem adnak okot sem a fáklýás menetre, sem pedig a ruhák megszaggatására.

A fő eredményt abban látja, hogy a magyar nemzet felkelhetett a vádoltak padjáról és odaülhetett a tárgyaló asztalhoz, viszont a kisanant, amely eddig bíró és vádló volt egy személyben, szintén kénytelen volt a tárgyaló asztalhoz ülni, inkább megcsökkent, mint megnövekedett hitellel. A fővárosi törvény tárgyalásában ő is és a párt is nagy erővel vesz részt, mert

el kell érni, hogy a törvénybiztosítás Budapestén a keresztény irányzat dominálását.

Ezt akarja ő szolgálni ugyanazzal az energiával, mint eddig a jövőben is.

Gróf Hunyady Ferenc éles kritikája

Gróf Hunyady Ferenc beszélt ezután. Meg van győződve arról, hogy a város-házán is vannak bajok, mint mindenütt, de meg volna elégedve, ha mindenütt olyan tiszta és erős kezek, mint Wolff és Petrovác ellenőriznék a polgárság vagyongánkjának kezelését. Híve a titkos választójognak és ha ennek vannak veszdelmei,

inkább megszükitené magát a választójogot,

de annak gyakorlati szabadságát feltétlenül biztosítaná. Hága után új korszaknak kell következni. Hága lehet menteni, de nem lehet dícsérni. Jöjjön új pénz az országba, de akik felhasználják, azok ne arra törekedjenek, hogy a nevük minél több márványtáblába, hanem arra, hogy a nép szívébe legyen bevésve.

Ernszt Sándor a politikáról

Dr Ernszt Sándor felszólalásában bevallja, hogy a politikával foglalkozni nem öröm és nem élvezet, mert

sokan gyűlölködést visznek bele és niszkos érdekeket,

de meg kell hozni az áldozatot, mert a politikai fórumon dől el minden. Ezért a képviselőknek és választóknak mindent el kell követni a politikai helytállás sikere érdekében.

Wolff Károly: „Egyetlen lehető ség a keresztény program”

Wolff Károly azt fejtette, hogy a Keresztény Gazdasági és Szociális Pártnak nem célja a nyomort felhasználni politikai célokra. Aki felelősséggel politizál, ezt nem is teheti.

Sok bajnak az a forrása, hogy a kormánynak nincsen gazdasági programja.

Viszont el kell ismerni, hogy sok gazdasági baj olyan, hogy tőlünk független tényezőkből származik. A gazdasági helyzet Európaszerte rossz, amit a szovjet-propaganda igyekszik kihasználni. Csodálatos, hogy a szovjetpropaganda vérlázító eszközei felett a világsajtó s a magyar sajtó jórésze egyáltalában nem botránkozik meg, mintha csak érvényesülne egy titkos szolidaritás a szovjet és a hírlaptulajdonosok között. Foglalkozik azokkal a pártokkal, amelyek alakulóban vannak.

A demokrata pártnak nincsen programja,

legfeljebb az a program, amellyel az országot egyszer már segített tönkretenni. Ezzel a programmal megegyszer Budapest tőmegeket nem lehet mozgatni.

A szabadelvű párt, amely most kezdi szervezkedését, nem tett egyebet, mint hogy a múzeumokból elkérte a liberális párt beraktározott rekvizitumait és azzal áltatja önmagát, hogy ezekkel lehet ma modern gazdasági és szociális problémákat megoldani.

Nincsen más lehetőség ma sem, mint a keresztény program, amely új erőnek a forrása, amellyel, hogy a régi erők konzerválását is elvégzi.

Haller István

a társadalmi ellentétekről

Haller István felszólalásában megállapította, hogy bár Budapestén a keresztény polgárságnak egy része a választásoknál nem tett eleget kötelességének,

az a rész, amelyik választott, jól választott, mert a párt budapesti képviselői úgy a városházán, mint a parlamentben, az elveknek töretlenül harcoltak.

Foglalkozott azután azzal az általános európai jelenséggel, hogy a sűrű

Kovács Margit fiatal tisztviselő nő halálugrása a harmadik emeletről

— A Magyar Hétfő tudósítójától. —

Borzalmas öngyilkosság történt vasárnap délután a Szövetség-utca 18. számú házban Egy otlakó családnál tett látogatást

Kovács Margit 19 éves tisztviselő nő, aki a Dembinszky-utca 6. szám alatt édesanyjával lakik. Jó hangulatban töltötte az egész délutánt s az esti órákban távozott.

Valami hirtelen indulattól megkapta távozásakor

nem léfel ment a lépcsőn, hanem felszaladt a harmadik emeletre és hirtelen elhatározással ledobta magát az udvarra.

Öngyilkossága teljesen érthetetlen, mert barátjának vallomása szerint menyasszony volt. Holttestét a bonctani intézetbe szállították

Felrobbant négy hordó benzin egy teherautomobilon a Szentendrei-út sarkán

— A Magyar Hétfő tudósítójától. —

Vasárnap délelőtt könnyen végzetessé válható robbanás történt Budán, a Szentendrei-út és Emőd-utca sarkán A Phöbus Műszaki és Olajkereskedelmi Rt. teherautója négy benzinnel telt hordót szállított és amikor a gépkocsi a Csavargár elé érkezett, a szifőr észrevette, hogy

az egyik hordóból lángnyelvek csapnak ki,

A megrémült ember nyomban megállította a teherautót, leugrott és futásnak eredt. Egy pillanattal később

hatalmas zajjal felrobbant az egyik vashordó,

s teteje a magasba repült. A járókelők ijésvetetten menekültek, valaki értesítette a III. kerületi tűzörséget, amely azonnal kivonult. Amikor a tűzoltók megérkeztek, már

a gépkocsi is hatalmas lánggal égett.

A tűzoltóknak sikerült az autón levő három benzinnel telt hordót eltávolítani, így megakadályozták a további robbanást, a gépkocsit azonban már nem tudták megmenteni. A szakértők valószínűnek

tartják, hogy a teherautó a Szentendrei-út és Emőd-utca sarkán nagyot zökkenett a sineken és a zökkenés következtében valami módon szikra keletkezett s ez a szikra gyújtotta meg a száguldó autót a benzint.

A demokratapárt gyűlése

A Sándor-utcai régi képviselőházban vasárnap délelőtt nyilvános gyűlést tartott a Demokrata Párt. Az összehívók nevében dr Pethő Ernő javaslatára dr Bródy Ernőt kérték fel az elnöklésre. Bródy megnyitó beszéde után Pakots József országgyűlési képviselő szólalt fel, majd Vértess Emil foglalkozott az ipari és kereskedelmi érdekképviseletek bajaival, dr Vázsonyi János felszólalása után dr Gál Jenő, majd dr Bródy Ernőné, a kisiparosok ügyében Tarr Béla, végül dr Fábán Béla szólaltak fel.

— Házasság. Nemes Gersich Margit és Hoffmann Sándor m. kir. százados február 22-én délután fél 6 órakor tartják esküvőjüket a közép-sóferenevárosi róm. kat. plébánia templomban (IX, Gát-utca 6. sz.).

Modern bútorszálon

állandó kiállítása Budapest, IX, Üllői út 14.

Több száz berendezés állandóan raktáron.

Alapítva 1902. évben.

Legelőnyösebb részletfizetési feltételek.

Művészi bútortervezés.

Köztisztviselők és a középosztály bevásárlási forrása.

Cégtulajdonos:

Gáspár Nándor

IX. Üllői út 14. szám.

Telefon: József 356-08

SÜRGŐSEN SEGÍTENI KELL A TÁRSADALOM ELHANYAGOLT DOLGOZÓ RÉTEGEIN

A BSZKÁRT alkalmazottai átlagosan havi 120-130 pengőből fengődnek, de egészen kis hibákért tízpengős bírságokat rónak ki rájuk

Pontos beszámoló a villamosvasúti társaság visszas állapotaíróról

— A Magyar Hétfő tudósítójától. —

A BSZKRT mintegy tizenkétezer alkalmazottjának több mint a felét a forgalmi személyzet teszi.

Mintegy hatezeröt száz embernek az évek óta memorandumról-memorandumra átkötött panaszát vissziuk tehát a nyilvánosság elé.

mikor a villamos forgalmi személyzetének sérelmeit kitergetjük és meghallgatást kérünk számukra.

63 esztendei szolgálat?

A BSZKRT illetményszabályzata, amely hivatva van a forgalmi személyzet előléptetési viszonyait és fizetését szabályozni, először is a legteljesebb hozzáemérettel készült, másodsor pedig minden kritériumát kimeríti annak, amit antiszociálisnak lehet nevezni s végül olyan komplikált, hogy maguk az érdekelt felek beleszédülhének, míg megértik. Az illetményszabályzatnak nevezett szörnyfoglalmavány értelmében az alkalmazott minden évben halad egy fokot előre pályáján. A szabályzat összesen negyvenöt fokot ismer. Azonban minden alkalmazott ötvenként szünetel egy-két-három évig; nem lép elő. Most nézzünk egy példát: valaki húszéves korában lesz villamoskalauz, évenként halad egy fokot, ötvenként megáll, mondjuk, két évre, vagyis elveszít a negyvenöt évből kilencszer két fokot, az tizenhét év. Tehát

összesen 63 esztendei szolgálat után 83 éves korában érheti el a negyvenötödik fokot.

Ilyen kalauz-matuzsálem természetesen nincsen. A negyvenötödik fokot normális körülmények között nem érheti el senki. Az igazgatóság módjában van bizonyos körülmények között valakit egyszerre három-négy fokkal előléptetni és ez két esetben történhetik meg. Először is az érettségizett kalauzoknál, akiket, mielőtt átminősítenék tisztviselővé, előléptetik a foklétra, másodsor — talán ezt kellett volna előbb —

akinek protekciója van.

Ugyancsak a protekció a döntő érv arra is, hogy az ötödik év után ki mennyit álljon. Egy évet, kettőt-e, vagy hármat.

Az egy fokkal való előléptetés pedig jelentésképzésben havi egy pengőt, egy pengő huszat.

Vegyük ehhez azt, hogy

az átlagos havi fizetés 120-130 pengő

és előttünk áll egy BSZKRT kalauz, kocsi-vezető, akár ellenőr, vagy műszaki alkalmazott jelene és jövője.

Jogos kívánsága tehát a forgalmi személyzetnek az, hogy a jelenleg megállapított fokokénti évi tizenkét aranykorona helyett ez az összeg a szolgálati évek emelkedésének arányában magasabb összegben állapítsák meg.

Töröljék el a prémium-rendszer.

Az ellenőrök az igazgatóság utóbbi rendeletei értelmében nem igen érnek rá ellenőrizni, hanem egyszerűen csak pótegyesztogatók. Tudniillik kötelezték az ellenőröket arra, hogy

bizonyos mennyiségű jegyet eladjanak.

Az ellenőr eddig is adott el jegyet ha zsfított volt a kocsi és szükség volt rá, de most el „kell” adnia a megszabott kontingenst. Hogy mennyi jegyet kell eladnia, az vonalanként változik, de

átlag 500 pengő árát havonta.

Közben az utasokat is számolnia kell, statisztikát kell vezetnie és ellenőriznie. S ha bizonyos mennyiségű kocsit nem vizsgál végig a megszabott idő alatt, akkor megrovásban részesül. Tehát igyekszik rohanni, hogy minél több kocsit végigszaladhasson.

Igen ám, de a kalauznak is kötelessége bizonyos mennyiségű jegyet eladni és elérni, az úgynevezett normálbevétel.

Ha többet ad el prémiumot kap, ha kevesebbet, dorgálást. Tehát a kalauz és az ellenőr versenyt futnak egymással, hogy ki csípi el a kuncsaftot. Hiszen szép az üzletszerűség, de a közönség ennek a versenynek köszönheti, hogy már a felszállónál lesben álló jegyárúsítók igyekeznek rábeszélni, hogy vegyen egy-két átszállót és fent a kocsiiban két-három kéz is nyulál az orruk előtt, hogy „jegyet”!

Ők erről nem tehetnek. Sőt rájuk nézve ez bizonyos fokig megalázó is és semmi-estére sem célravezető. Elvégre a kalauz nem kényszerítheti a gyalogetálót arra, hogy üljön fel a kocsijára.

Ez év januárja például gyengén sikerült BSZKRT szempontból. Egyrészt jó idő volt, másrészt munkanélküliség volt, ebből kifolyólag a kereskedelmi élet pangása és száz más körülmény megolvastatta az embereket a krajcárokat. Szegény

kalauzokat pedig egész hónapban citálták a forgalmi osztályba és rótták, vagy intették.

A forgalmi személyzet azt szeretné, hogy

szüntesse meg az igazgatóság a prémium-rendszer

és a prémiumra fordított összeget egyenlően elosztva csatolja a törzsfizetéshez.

A lakbér.

A forgalmi személyzetnek nyolcvan százaléka nős, családos és a legnagyobb részük albárló vagy ágyarjáró. A főbérlek legnagyobb része a régi Közúti tulajdonából a Nova birtokába átment házakban lakik amelyek közel vannak a forgalmi állomásokhoz. Ezek felszabadult lakások, tehát

a szoba-konyháért fizetnek havi 40 pengőt, míg a lakbérük havi 20 pengő.

Az illetményszabályzat előírja, hogy a törzsfizetés 25 százalékát kell folyósítani lakbérre, de egyrészt még ez sem volna elég, másrészt az igazgatóság egyszerűen nem folyósítja, csak a törzsfizetés 21.7 százalékát.

Családi pótlékok a BSZKRT nem ad, sőt ha meghal az alkalmazott, özvegyétől rögtön elveszik még a kedvezményes jegyet is. Jellemző az is, hogy

nyugdíjbemenőnek be kell adnia a BSZKRT-tól kapott ruháját és búcsúzásképpen — harminöt évi szolgálat után — kap egy toldott-foldott rossz ócska ruhát.

A forgalmi és műszaki személyzetnek ugyanis jár évente egy téli és egy nyári ruha, valamint sapka és köpenyeg. Most már azonban ezzel is spórolni akarnak.

A műszakiak most február közepén még nem kapták meg a téli ruhájukat.

Készen állanak azok, de nem adják ki. Beszüntetik rendre a ruhaellátást és a javítást. Így fejlesztetik vissza a már meglévő szociális intézményeket is, ahelyett, hogy újjakat csinálnának.

Béremelést.

Az igazgatóság 1925. év végén emelte utóljára a béreket tíz százalékkal, 1925 óta a megélhetési viszonyok lényegesen rosszabbodtak. Az index szerint

1925. év végén

egy öttagu család heti szükséglete volt

65 pengő 64 fillér,

míg

1929 végén

ugyaneczen index szerint egy öttagu család heti szükséglete

73 pengő 95 fillér.

Tehát összesen 13 százalékkal emelkedett azóta a közszükségleti cikkek ára. Jogos kívánsága tehát a személyzetnek az általános béremelés.

5-10 pengős bírságok.

A szolgálati szabályzat értelmében mindazok az alkalmazottak, akik a harmincötödik életévüket még nem haladták meg és három éve szolgáltak, véglegesnek tekintendők.

Dacára a szolgálati szabályzat világos rendelkezéseinek, az utóbbi időben a véglegesítések nem történnék meg.

Vagy külön szerződéssel veszik fel az embereket, vagy a véglegesítés előtt egyszerűen átminősítik idény-munkássá.

Panaszok merülnek fel állandóan a súlyos bírságolások ellen is. Azok, akik a személyzet magatartása vagy hibái felett bírálatot mondanak, ítéletükben sokszor nemcsak túlszigorúak, hanem méltánytalanok is.

Egészen kis hibákért 5-10 pengős bírságokat rónak ki,

amelyeket azután levonnak az amúgyis csekély havibérből. Előfordult, hogy

egy BSZKRT tisztviselő két megálló

között akart felszállni a villamosra és intett a vezetőnek, hogy álljon meg.

A vezető nem volt hajlandó megállni, mire az illető tisztviselő feljelentette a kocsi vezetőt, akit meg is büntettek.

A hadviseltek.

A hadviseltek természetes kérése az, hogy az az idő, amit a katonai szolgálat alatt elveszítettek, az előléptetésnél megtérüljön. A BSZKRT igazgatóság ezt elvben be is látja, azonban kötelezettsége alól olyan ügyesen bújik ki, hogy a gyakorlatban ez az engedmény jóformán a nullával egyenlő.

Először is, akik 1914 június 1-ig nem voltak véglegesítve, azoknak az igényét nem veszik figyelembe. Ezzel mindjárt egy több száz embertől tehermentelt megszabadulnak. Tudniillik szigorúan „papírról” betartják ezt a „szabályt”. — akinek egy

napja hiányzott a véglegesítéshez, bevonult és oda volt négy-öt esztendeig, annak nem számítanak be semmit.

Fogságban, sőt sebesülten kórházban eltöltött idő szintén nem számít.

Az igazgatóság csak a tényleges frontszolgálatot ismeri el. Csak ezek jogosultak az előléptetésre.

Ezek azonban napról-napra irásos bizonyítékokkal, kell igazolják, hogy hol voltak, mit csináltak.

Két volt tisztjük útján kell igazolják, hogy melyik napon hol tartózkodtak.

Tizenkét esztendő múlt el a háború óta. Tegyük fel, hogy ennek vagy annak az embernek a volt főhadnagya volt kapitánya itt van Pesten és könnyen elérhető. Tegyük fel azt is, hogy emlékszik Takács Mihály volt katonájára, hogy ekkor és ekkor itt és itt együtt voltak félévi. Akkor nyakába veheti a világot és kereshet két másik tisztet, aki igazolja a következő félét.

Hol vannak azóta az akkori csapat-tisztek, hol vannak a tartalékosok?

Élnek-e, halnak-e? ... Az ezredk jórésze megszállt területen van... Jól ki van ez számítva!

Akik tizenkét-tizenégy évvel ezelőtt a véruiket csorgatták Magyarország határain,

azoknak a szájból most ravaszdi kis paragrafusokkal ráncigálják ki a falat kenyert.

A zálogházakban és a zúgpiacokon akarja a kézrekeríteni a rendőrség Gaál Franciska és a Sternberg-gyár agyafúrt csalóját

— A Magyar Hétfő tudósítójától. —

Érdekes feljelentés érkezett tegnap este a főkapitányságra egy rendkívül vakmerő és agyafúrt szélhámos ellen.

A feljelentést a Sternberg hangszergyár és Gaál Franciska színész nő tették ismeretlen tettes ellen,

aki a céget és a művésznőt körülbelül ezeröt száz pengő erejéig károsította meg. Az egész családi manővert öt óra leforgása alatt zajlott le. Délután két órakor szólalt meg a Sternberg cég üzleti irodájának a telefonja. A telefonon egy férfihang jelentkezett.

— Itt Gaál Franciska művésznő titkára beszél — mutatkozott be a férfihang. — A művésznő szeretne

egy nagyon finom és tökéletes gram-mofont vásárolni.

Kérem küldjenek fel a lakására néhány gépet. De csak egészen tökéletes finom művi gépet vesz meg a művésznő, tehát csak ilyeneket küldjenek három-négy darabot. Szeretném, ha egy órán belül itt lennének a gépek.

A hangszer-cég üzletvezetője udvariasan felvette a rendelést és

megígérte, hogy a gépek egy órán belül ott lesznek.

Azonnal intézkedett is, hogy a cég egy alkalmazottja az üzletben levő három legkiválóbb és legdrágább gépet rögtön vigye el Gaál színművésznő lakására, hogy vállassza ki közülük a megfelelőt.

Az üzleti szolgálja el is vitte gépeket. Gaál Franciskát azonban nem találta otthon. A szobalánynak

elmondotta, hogy a művésznő rendelte a gépeket, mire a szobalány átvette mind a három gram-mofont.

hogy majd ha a művésznő hazajön, fog intézkedni.

Egy óra múlva haza is tért Gaál Franciska, legnagyobb csodálkozással hallotta, hogy három gram-mofont hoztak a lakására. De nem törődött sokat vele. Azt hitte,

valami üzleti fogás és így akarnak rászólni egy gram-mofont. Ujabb óra múlva most már Gaál Franciska telefonja szólalt meg. Itt is egy férfihang jelentkezett:

— Itt a Sternberg hangszergyár üzlet-vezetője beszél — szólott —, oda küldöt-tink három beszélőgépet, hogy

ha a művésznő esetleg vásárolni szeretne, megtekinthesse a legújokétebb és legújabb gépeiket.

— Kérem, én nem akarok venni semmiféle gram-mofont — válaszolta Gaál Franciska.

— Bocsánat — válaszolt a férfihang —, nincs semmi kényszer, mi

csak előzékenyen akartuk lenni a mű-vésznővel szemben.

Rögtön intézkedek, hogy a gépeket visszahozzák. Kezeit csókolom.

Negyed órával a telefonbeszélgetés után megjelent egy férfi Gaál Franciska laká-sán és kérte, hogy adják ki a gram-mofonokat, mert vissza kell vinnie az üzletbe.

A szobalány — akit a művésznő erre már utasított — szó nélkül odaadta a három gépet.

Este azután valóban a Sternberg cég ér-deklődött Gaál Franciskánál telefonon, hogy mi van a gram-mofonokkal.

— Kérem, már elvitték — válaszolt a művésznő —, ne zaklassanak annyiszor.

Néhány perc múlva ott is volt a cég megbízottja a művésznőnél. Hamarosan ki-derült, hogy

veszedelmes szélhámos csapta be mind a kettőjüket.

A feljelentésre a rendőrség vasárnap ki-hallgatta Gaál Franciska szobalányát és a Sternberg cég segédeit, akik

pontos személyleírás adtak a szél-hámorsól.

Ugyancsak megkezdette a rendőrség va-sárnap

a zálogházak és a zúgpiacok figye-lését.

hogy a szélhámost esetleg a gram-mofonok értékesítése közben foghassák el.

Perzsaszőnyegeket

melyek most érkeztek meg Konstantinápolyból, rendkívül olcsó, versenyen kívüli áron vásárolhat, valamint mindenféle

gyári szőnyegeket

Axminster, Bukle, stb. Finom gyapjú ebéd-szőnyegeken nagy raktár. — Mocett átvétel vásár, propaganda árusítás! Megbízható cég! A legfelsőbb körök szállítója. Címre ügyelni!

KLEIN ÖDÖN
IV, RÉGIPOSTA UCCA 3

HIHETETLENNEK LÁTSZÓ DOLGOK EGY VIDÉKI SPORTKLUB FALAI KÖZÖTT

Letartóztatták Lorántházy-Langmár Béla főintézőt, aki a Gógániai Sportkör fiatal futballistáival kapcsolatban páratlan botrány középpontjába került

Tizenegy fiatalembert is letartóztattak, nyolcat pedig köröznek, mert engedelmessékedtek a „klubfegyelemnek”

— A Magyar Hétfő tudósítójától —

Nagykanizsáról jelentik: Az utóbbi idők krónikájában páratlanul álló botrány foglalkoztatja a bűnügyi hatóságokat. A sümegi járásban, Gógánia község határában terül el özvegy Küllény Jánosné nagykiterjedésű birtoka. Küllényné férje évekkal ezelőtt meghalt és a birtokot azóta Vitéz Lorántházy-Langmár Béla főintéző kezelte. Lorántházy-Langmár előkelő család sarja, aki szerepet vitt a környék és az egész megye társadalmi életében s különösen a lányos házaknál mindig szívesen látott vendég volt. Érthető módon meglepődött Gógánfán mindenki, amikor

szombaton az ukki csendőrség egy járőr jelent meg a faluban és a főintézőt kereste.

A járőr vezetője közölte a főintézővel, hogy letartóztatja és beszállítja a zalaegerszegi ügyészségre. Felmutatta a vizsgálóbíró letartóztatási parancsát.

A főintéző erélyesen tiltakozott a letartóztatás ellen, a járőr azonban bekísérte a zalaegerszegi ügyészségre. Ezalatt a csendőrök egy része bejárta a környékbeli falvakat és nyolc fiatalembert tartóztatott le. Mikor a csendőrség a falvakban meg-

dalegény, súlyos fertőzéssel a zalaegerszegi kórházban fekszik. A Gógániai Sportkör botrányának fejleményeit

megyeszerte óriási felháborodással kísérik. és az ügyben a legközelebbi megyegyűlésen interpellálni is fognak.

Találkozott tolvajával a Kossuth Lajos-utcában, de az ravasz mesével elcsalta a Wesselényi-utcába, útközben ellopta a pénztárcáját és megszökött

— A Magyar Hétfő tudósítójától. —

Egy furfangos kalandornő garzdalek-díj hónapok óta a fővárosban, tömegesen érkeznek ellene a feljelentések, anélkül azonban, hogy sikerült volna ezideig kézrekeríteni. Szombaton az egyik károsult az utcán felismerte a kalandornőt, de az az utolsó pillanatban ravasz trükkkel megmenekült a rendőrség elől.

Békefi Andrásné gazdatiszt neje

a múlt év december végén elhatározta, hogy Lövőház-utca 28. utáni lévő lakásának egyik szobáját kiadja. Hirdetésére többen jelentkeztek, köztük egy 35-40 évesnek látszó, jól öltözött nő is, aki komolyabb érdeklődést mutatott a lakás iránt, sőt még a többi szobák is érdekeltek és megtekintette Békefi lakását is.

Alig távozott el az elegáns nő, a gazdatiszt neje észrevette, hogy vele együtt eltűnt férje ötszáz pengő értékű aranyórája is.

Feljelentést tett az ismeretlen tolvajról a rendőrségen, de a nyomozás nem vezetett eredményre.

Békefi szombaton délután a Kossuth Lajos utcában járt és nem kis meglepetésére

az egyik kirakat előtt megpillantotta tolvaját.

Erélyes hagon kérdőre vonta a vakmerő kalandornőt, aki összetett kezekkel kö-

nyörgött, hogy ne adja a rendőrnek, mert hajlandó visszaadni az órát.

— En egy szerencsétlen kleptomániás nő vagyok — rimázkodott a tolvaj — jöjjön velem drága jó asszony a Wesselényi-utca, ott a sógoromnak üzlete van, annak ajándékoztam az órát, aki persze nem tudja, hogy milyen úton jutottam ahhoz.

Békefi elhitte a tolvaj nő meséjét. Elkísérte a Wesselényi-utca 13-as számú házig.

Ott a ház előtt arra kérte, hogy egy-két percig várjon, míg elkéri sógorától az órát.

Elmúlt azonban negyedóra, sőt félóra is, mire

Békefi bement az üzletbe érdeklődni, hogy hol van az a nő, aki fél órával előbb oda betért

Az üzletben köztölték vele, hogy az ismeretlen nő kötszerek után érdeklődött, azután az udvari ajtón keresztül eltávozott. Természetesen semmiféle rokonságban nem volt az üzlet tulajdonosával és senki sem ismerte őt az üzletben.

A gazdatiszt neje alig ocsudott fel az egyik meglepetésből, már is újabb meglepő felvilágosítást tett szert.

A tolvaj nő útközben kinyitotta a retiküljét és ellopta a pénztárcáját.

A vakmerő kalandornőt keresi a rendőrség.

ÉBEREBB RENDŐRI ŐRSZOLGÁLATOT

Éjszakai utonállók veszélyeztetik a főváros élet- és vagyonbiztonságát

Már szegényesen ölfőzött munkásemberek is megtámadnak — Egy szegény szabósegédet a Fecske-utcában félholtra vertek és elvették a félikabátját

— A Magyar Hétfő tudósítójától. —

Az utóbbi napokban egymást követik a főváros különböző helyein a vakmerő rablótámadások. A titokzatos utonállók nemcsak jól öltözött férfiakat, hanem

egyszerű ruházatú munkásembereket is megtámadnak,

utóbbiakat megfosztják ruháiktól, ami azt bizonyítja, hogy nem is annyira a zsákmány értékét, mint inkább azt nézik, hogy minél több ruháneműhöz jussanak.

Szombatról vasárnapra virradó éjszaka ismét szaporodott egy-egy vakmerő éjszakai rablótámadások száma. Milotai József szabósegéd szombaton éjszaka egy óra tájban a Fecske-utcában keresztül a József-utca felé igyekezett. Amikor a József-utca sarkához ért, az egyik kapumélyedésből két kopótruhás, sapkás férfi ugrott elébe. Minden előzetes szóváltás nélkül,

nekiestek, a földre tepertek, többször belerúgtak, majd lehúzták róla félikabátját és elmenekültek.

A szabósegédet olyan készületlenül találta a támadás, hogy nem is tudott védekezni és percekig alétan feküdt, míg fel tudott tápáskodni a földről és elindult felkeresni a legközelebbi rendőrt. Alig mondta el a történeteket,

a fájdalmak következtében ismét lerogyott a földre.

A mentőket hívták ki a súlyosan sérült emberhez, akit a Rókus-kórházba szállítottak. A főváros éjszakai veszélyeztető utonállók kézrekerítésére erélyes nyomozás indult.

A Dob-, Kazinczy- és Síp-utcák rendezése

Utcákat neveznek el a csendőrvérianukról

— A Magyar Hétfő tudósítójától. —

A közmunkatanács keddi ülésén foglalkozik a Dob-, Kazinczy- és Síp-utak rendezésének régen napirenden levő kérdésével. Tekintettel arra, hogy a bűlgyminiszter a közmunkatanácshoz intézett leiratával jóváhagyta a fenti utcák kötelező egységes udvarra történő építkezését, a tanács ezúttal részletesen letergálta a szükséges tennivalókat.

Schiel Ferenc tábornok, a csendőrség felügyelője beadványt intézett a közmunkatanácshoz, melyben kérte, hogy a tanács Borhy Sándor és Menkina János kommun alatt vértanuhalt halt csendőralezredek nevével Budán utcákat nevezzen el. A közmunkatanács előreláthatóan teljesíti a kérést.

Gyilkosság Eszteregnye községben

Nagykanizsai tudósítónk jelenti: Véres esemény játszódott le vasárnap délelőtt Eszteregnye községben.

Horváth József gazda megtiltotta, hogy az ő udvarán mások átjárjanak.

Borsós János vasárnap délelőtt a tilalom ellenére át akart menni az udvaron. Horváth megállította és felelősségre vonta. Szó szót követett s parázs veszekedés támadt. Borsós felkapott egy dorongot és meg akarta ütni a gazdát.

Horváth azonban kést rántott elé és mel beszúrta Borsóst.

A szerencsétlen embert haldokolva szállították a nagykanizsai kórházba.

Bizalom és autóvásárlás

A különféle automobilmárkák részére a legnagyobb és leghangosabb reklám sem szerezheti meg mindaddig az elismerést és a bizalmat, amíg kézzelfogható eredmények, meggyőző teljesítmények nem igazolják s méltóképpen ki nem elégítik a közönség várakozását. A Mercedes-Benz 2 literes „Stuttgart” típusú gépkocsik iránti bizalmat megalapozták, nagy internacionális megbízhatósági túraúttal ragyogó eredményei, a bel- és külföldi szépségversenyek számtalan rendkívül értékes győzelme, a több ezer tulajdonos köréből szinte naponta érkező elismerő levelek tömege. Érthető, hogy az elmúlt esztendőben, a gazdasági krízis ellenére is, a Mercedes-Benz eladás — az elmúlt évi konzumhoz képest — 20 százalékkal emelkedett. Ne határozzuk el magunkat autó vételére, míg a 2 literes Mercedes-Benz autót ki nem próbáltuk.

Javában áll a farsang! Most van a háziállatok és zsírok ideje! Nagyon sok háziasszony aggódva néz a nagy nap elé, pedig csak a Meinel-üzletbe kellene mennie, ott a válogatott csomagoknak és pompásnál pompásabb falatoknak bőséges választékát találja. Van ott minden, ami szemnek-szájnak kedves: likőrök, csokoládé és praline, különféle töltött kekszek, tea, rum, szardínia, szardella-gyűrű, libamájkrém, mandula, mazsola stb.

Varrógépek, kerékpárok, gramofonok
Lengyel Géparúháza, VI, Jókai ucca 1
Részlet előleg nélkül. Szabás-hímzés tanítás díjtalan.

jelent, a fiatalabb legények elszökdöstelek.

A Magyar Hétfő tudósítója szintén bejárta a környékbeli falvakat és a letartóztatottak hozzátartozóinak elbeszéléseiből sikerült megállapítania, hogy voltaképp mi történt.

Lorántházy-Langmár a környékbeli fiatal gazdalegények bevonásával Gógániai Sportkör néven futballklubot alakított.

A gógániai futballisták jó hírnévre tettek szert. Legutóbb is egy Soproni bajnoki mérkőzésre voltak hivatalosak, amikor a vezetőség közölte a játékosokkal, hogy költségek hiányában nem tudja őket elutaztatni.

Néhány nappal később a kör feloszlott. A játékosok egyrészt bosszúból, másrészt pedig, mert már nem kötötte őket a klubfegyelem, szélteiben, hosszabbban sütni kezdtek azokról a dolgokról, amelyek a sportkörben előfordultak s amelyek szerint Lorántházy-Langmár főintéző a fiatal játékosokkal bűnös viszonyt folytatott.

Aki nem volt hajlandó akaratának engedelmessékedni, azzal a sportkör életén belül érezte hatalmát.

A nyomozó hatóságok a beérkezett feljelentések alapján húsz ember ellen indították meg az eljárást.

A zalaegerszegi ügyészség értesítésére a budapesti főkapitányság Pesten letartóztatta a bűnösök közül Parr István, Szabó János és Mihalek István futballistákat.

A letartóztatottakat hétfőn Zalaegerszegre szállították.

Még nyolc embert köröz a csendőrség. Mikos Sándor huszonöt éves gaz-

Színház

Hangos filmet akar gyártani a belügyminiszter Magyarországon

Még hozzá a Hunnia Filmgyárban, amely pedig legfeljebb igazgatók üdülésére alkalmas Eplögus egy miniszteri nyilatkozathoz

— A Magyar Hétfő tudósítójától. —

Az a felelőtlen vita, amellyel már évek óta a magyar filmgyártással foglalkoznak, az elmúlt héten a parlament egyik ülésén végre hivatalos nyilatkozattal befejeződött.

Ezt a nyilatkozatot a belügyminiszter adta le. Egészen egyszerűen és őszintén mondta:

— Hangosfilmet akarok gyártani Magyarországon!

Azoknak, akik a magyar filmgyártás problémáját már régóta figyelemmel kísérik, ez a nyilatkozat minden bizonnyal jólesett.

Csak természetes, hogy a felelős helyről felvetett kérdésre minél előbb feleletet is szeretnénk látni.

A helyzet ugyanis az, hogy jó egy-néhány esztendő előtt szintén elhangzott e fajta nyilatkozat, amely abban az időben a magyar néma filmgyártás megindítását követelte. Sőt akkoriban ezt a nyilatkozatot egy tett is követte, amely által akkoriban létrejött a Filmipari Alap.

Ennek a működéséről felesleges most beszélni.

Illetőleg nem is lehet.

Mert a Filmipari Alap létezett ugyan, de nem működött. Leg-

alább is a filmgyártásban nem.

Hozzájárult ugyan néhány verszegény és magyar filmnek csúfolt silány produkció elkészítéséhez, vagy esetleg utólag betársult, ha látta, hogy egy ilyen természetű vállalkozás véletlenül nem számíthat akkora kudarccra, mint megérdemelné, de semmi több.

Igy „működött“ a Filmipari Alap néhány éven keresztül.

Közben persze számtalan támadást intéztek ellene, mire a Filmipari Alap elhatározta, hogy bebizonyítja, hogy ezek a vádak hazugok, az alap igen-

is szokott filmet gyártani és ezért megvásárolta a régi Corvin gyár műtermét és elkezdett, — nem mint sokan gyerekesen hitték filmet gyártani, hanem a telepen igazgatói lakásokat építtetni, természetesen — közpénzen.

És hogy el ne felejtjük, vett egy pár, ma már alig használható ócska reflektort, hogy a filmgyártásnak is jusson valami.

Szerencsére, hogy közben a néma film befejezte karrierjét, hangosfilm gyártásra pedig nem volt alkalmas a műterem, tehát nem derült ki, hogy még néma filmet sem lehetett volna modern filmtechnikával elkészíteni a Hunnia filmgyárban.

A belügyminiszter úr viszont hangosfilmet akar gyártani Magyarországon.

Hogy miképpen, nem tudjuk. Még csak nem is sejtjük.

De szeretnénk megérni.

A belügyminiszter úr nem felelhet ki, hogy szándéka keresztülviteléhez nem csupán kijelentések szükségesek.

Előbb meg kell teremteni a filmgyártási lehetőségeket Magyarországon le kell építeni az eddigi rezsimet, amely talán jóindulatú is volt, de semmi esetre sem hozzáértő.

És ha már reorganizálták a Filmipari Alapot, rendes műtermet építettek, nem pedig olyat, amely csak öncélúdságra ad alkalmat, ha szakértőket állítanak végre a magyar filmgyártás élére és nem bürokratákat, akkor majd lehet beszélni Magyarországon hangosfilm készítéséről.

De addig hiába akar bárki is Magyarországon készült magyar hangosfilmet gyártani, az csupán csalóka illúziókat kerget.

Kolba Gyula.

Rögzözöltség

A MÁV beruházó megrendelése

Bud János kereskedelmi miniszter három nappal ezelőtt megoldotta a MÁV-beruházás finanszírozásának kérdését és az érdekelt iparvállalatokban már megindult a munka. A sinrendelés kétharmad-részt az Állami Gépgyár kapta, míg a Rimánok egyharmad-részt jutott. A fékrendelés javarésze a Telefongyárnak jut, de részesedik ebből a munkából az Állami Gépgyár, úgyszintén a Ganz is. A Magyar Acélárúgyár vasúti kocsialkatrészek és rugók szállítására kapott megbízást, míg a vasútbiztosító berendezéseket, négy gyár szállítja; az Egyesült Izzó, a Telefongyár, továbbá kisebb mértékben a Ganz és Roessemann és Kühnemann.

Ennél nagyobb gondot okoz a nag-

ipari vállalatoknak a fővárosi beruházások kérdése. A fővárosi üzemei ugyanis, köztük az Elektromos Üzem, a Vízművek, az Autóbusz, BESZKÁR, valamint a Gázgyár éppen olyan sürgős beruházásokra szorulnak, akár a MÁV. Ezeknek a beruházásoknak az értékét 150 millió pengőre becsülik. Gyáripari köröknek az az érdekesülük, hogy a főváros vezetői köréből az év tavaszára akárjék elhalasztani a kölcsön felvételét. Az Elektromos Üzemnél, úgyszintén a Vízműveknél azonban a beruházások nem halaszthatók tovább, különben azok a zavarok, amelyek miatt az utóbbi időben anyagi panasz hangzott el, az év folyamán fokozódni fognak.

A vámtéher kérdése és a vámfegyverszűnet

A Magyar Gyáriparosok Országos Szövetsége válaszában Felner Henrik felsőházi tag elnöklésével ülést tartott, amelynek napirendjén a mezőgazdasági érdekesség részéről legutóbb nyilvánosságra hozott

vámteher számítások ügye és a Genfben néhány nap mulva tárgyalásra kerülő

vámfegyverszűnet problémája szerepelt. Felner Henrik utalt arra, hogy gazdaságunk mai nehéz helyzetében természetes, hogy az egyes termelési ágak a bajok okait kutadják.

A mezőgazdasági bajainak igazi okai a redukált fogyasztóterület, a mezőgazdaság termékeinek szerencsétlen árkonjunkturája,

a szomszéd államok anarchisztikus agrárpolitikája, a pénz drágasága és az értékesítés nehézségei, valamint hogy a háború folyamánként bekövetkezett új helyzet-höz a mezőgazdasági termelés még nem tudott kellőképpen alkalmazkodni. Azután röviden foglalkozott a vámfegyverszűnet

tervével, amely különösen az agrárállamok szempontjából aggályosnak látszik. Fenő Miksa előadásában részletesen ismertette az OMGE elaboratúráját. A mezőgazdaság krízisének a problémája az iparnak problémája is és minden olyan áldozatot, amelyet az ország a mezőgazdaságért hoz, a gyáripar a maga érdekében ellátja.

Ezután Stromfeld Ferenc foglalkozott a Magyar Vasművek és Gépgyárak Országos Egyesülete kötelekbe tartozó gépgyárak adatai alapján az OMGE vámtéher számításával. Kohl Ferenc a nyomdai ipar érdekére hívta fel a nagyvlasztmány figyelmét, majd Lichtig Géza a faipari termelés szempontjából foglalkozott az OMGE számításával. Lengyel Géza ismertette ezután a vámfegyverszűnet-egyezmény tervezetét. Indítványára a választmány határozati javaslatot fogadott el, melyben a Magyar Gyáriparosok Országos Szövetsége arra kéri a kormányt, hogy a genfi értekezleten kiküldött útján foglaljon állást a vámfegyverszűnet tervével szemben.

A Nemzeti Takarékpénztár és Bank Részvénytársaság igazgatósága a március hó 3-án tartandó közgyűlésen indítványozni fogja, hogy az 1929. évi 193.149.85 pengő (az előző évben 191.116.63 pengő) tiszta nyereségből a tartalék- és nyugdíjalap megfelelő javadalmazása után részvényenként 2.50 pengő (= 10 százalék), összesen 120.000 pengő osztalék fizetessék és 18.961.17 pengő új számlára elővitessék.

Még mindig nincs döntés a gyufakölcsön felhasználásáról. Jeleztük, hogy csütörtökön az altruista intézetek vezetőinek részvételével fontos tanácskozás volt a pénzügyminisztériumban a gyufakölcsön harmadik részletéből eredő 57 millió pengő felhasználásáról. Ma azt az információt kaptuk, hogy végleges döntés nem történt és nem tisztázódott a konferencián az sem, vajjon a bankokat is bekapcsolják-e a gazdálkodók folyósításába.

Az Esterházy hitbizomány kisbérletekké alakítja át egyik birtokát. Sopronból jelentik: Sopron vármegye közigazgatási bizottsága örömmel vette tudomásul, hogy az Esterházy hercegi hitbizomány Csapod község határában 3026 holdnyi ingatlanát kisbérletekké alakítja át.

A fagykár-sújtotta tisztántúli gazdák támogatása. Debrecenből jelentik: A Tisztántúli Mezőgazdasági Kamara átírtára kapcsán a debreceni törvényhatósági bizottság felirattal fordul a kormányhoz és kéri fogja, hogy a fagykár szenvedett gazdálkodók részére rögzített jövedelem- és vagyonadóját csökkentésig még azoknál a gazdánál is akik elmulasztották volna a rögzített adók felmondását. Kéri továbbá, hogy az ipar és kereskedelem is, a fagykár szenvedett vidékek iparosai és kereskedői részére szintén adjon a kormány méltányos adócsökkentést.

A pénzügyintézetek is csökkentették a kamatábat. A Nemzeti Bank hivatalos váltóleszámitolási kamatlábának hét százalékról hat és fél százalékra történt leszállításával kapcsolatban a budapesti pénzügyintézetek elhatározták, hogy úgy a betéti, mint a hitelezési üzletben a kamatlábakat ugyan- csak fél százalékkal leszállítják, továbbá, hogy a budapesti tőzsdén jegyzett értékpapírok alapján folyósított lombard-kölcsönök feltételeit tekintetében mult évben élebeléptetett kedvezményt továbbra is érvényben tartják. A váltóleszámitolási üzletben a pénzügyintézetek szintén a változott viszonyokhoz alkalmazkodnak.

Ahogy a közönség a filmet látja

— Rio Rita. Filmoperett. Sőt inkább operett, mint film. Erősen revüszerű beállítás, gazdag dekoráció, néhány remek sláger. Végig éneklő és beszélőfilm, amelyben Bebe Daniels, ez az utólrhetetlen sztár, mint énekesnő is kifutja magát. Egyébként kissé farszító film, túlságosan sok benne a szenzáció.

— Hadzsi Murat. Uta-film. Nagystíliú keret, kevés tartalom. Szegény Tolstoj bizonyára rosszul érezné magát, ha látta. A felvételek bravurosak, Ivan Mosjukin csupa energia. Különböző szinkronizált a film, amelynek legszebb jelenete egy orosz balett festői produkciója.

— Éjjeli angyal. Hogy fentvezett éjjeli hölgy miért angyal, senki sem tudja? Az amerikai szentimentalizmus izetlensége ezáltal párosul a kokottromantika utca-költészetével. Brr!

— De profundis. Lone Chaney hangos filmje. Látszik rajta, hogy utólag szinkronizálták, egyetlen hangos jelenet benne, mikor egy lány sír, de ez is inkább úgy tetszik, mintha valaki a vásznon mögött röhögne.

— Örök szerelem. Némafilm, amely valamennyi ordító produkciójánál jobb. Lubitch rendezői és John Barrymore, ez a tényleg

telhetséges színész a főszereplő. Kitünő.

— Cirkuszhercegnő. Kálmán Imre ismert operettének filmváltozata. Rémes. Harry Liedtke, ez az elhagyasodott bonviván, kaján mosolygásával már egy évtizede idegesíti a film rajongóit.

Egy zsöllyet tulajdonos.

A Magyar Színház e heti műsora:

Hétfő: Álomkirályné (8)

Kedd: Álomkirályné (1/8)

Szerda: Álomkirályné (8)

Csütörtök: Álomkirályné (8)

Péntek: Morium (8)

Szombat: Álomkirályné (8)

Vasárnap: d. u. 1/4 óraor gyermek-előadás, este Álomkirályné (8)

Mi történt az Operaházban?

A sorozatos nyugdíjaztatások miatt a tagok között nő az elkeseredés — Ha az igazgatóság nem talál kedvező megoldást, könnyen elmérgesedhet az Operaház belső helyzete

— A Magyar Hétfő tudósítójától. —

Az Operaházban e héten kisebb palota-forradalom tört ki különböző nyugdíjaztatási ügyek miatt. Némi joggal.

Mert hiába hivatkozik első dalszínházunk igazgatósága bizonyos költségvetési redukcióra, hiába érvel, hogy korhatáron feüli kénytelen elbocsájtani a tagokat az ének- és zenekarból, nem tud meggyőzni igazságáról senkit.

És pedig több okból.

Először is a nyugdíjaztatások körül tapasztalt hirtelenkező intézkedés kissé tapintatlan és nem törődik nem egy kitünő érdemeket szerzett tag érzékenységével. Végre is lehet valakit nyugdíjba küldeni, de nem máror-holnapra, legalább elő kell tapintatosan készíteni őket a fordulatra, mely bekövetkezik pályafutásukban. Ezt megérdemlik azok, akik a magyar zene-kultúra szolgálatában töltötték egész életüket, bármilyen szerény pozícióban is.

De sokkal nagyobb kérdőjel is meredhetne az Operaház igazgatósága elé!

És ez a nyugdíjkérdés végleges elintézése.

Mert harminc-nyegen évi szolgálat után senkit sem lehet százpengővel elküldeni.

De mindeneken túl, ha az Operaház igazgatóságának a státusz rendezése körül most jelentkező intézkedése állandó gyakorlatá fejlődik ki, felborul az Operaház belső békéje, megszűnik a nyugodt, harmonikus művészi munka,

mert senki sem tudhatja, főképp a régi tagok közül, hogy melyik percben kézbesítenek neki egy levelet, amelyben a nyugdíjaztatását tudatják vele!

Egyébként is, amint azt az Operaház nem egy illusztris tagja hangoztatta előttünk, a létszámcsoökkentésnél nem lehet szempont a korhatár, hanem művészi szempontokat kell figyelembe venni.

Az Operaház igazgatósága már nem egyszer tanujelét adta rátermettségének és szakavatottságának. Remélhető, hogy ezúttal is talál kedvező megoldást.

Ellenkező esetben

könnyen elmérgesedhetik a belső helyzet az Operaházban, amelynek a kárát szintén a színház fogja súlyosan érezni.

A stílus romlása

Hiába tagadjuk, a szép stílus ideje lejárt. Az élet gyors, az emberek nem érnek rá stílizálni. A stílus nem fontos. A tartalom a lényeg. Fő, hogy az írás érthető legyen.

Aki írógép mellett ül és diktál, annak ideje sincs stílizálni. A gép siető munkára ösztönöz, már pedig a szép stílus születte lassú. Flaubert egy színes jelző kedvéért félóra hosszat is gondolkozva sétált szobájában fel-ald. Ehhez csend kell. Az írógép zörgése elűzi a csendet s akármennyire is megszoktuk, öntudatlanul is zavar. Megköti a gondolat szárnyalását és elűzi az apró ötletkiboldokot. Az az abszolút nyugalom, melyet csak az író érje tölts be, az írógép mellett hiányzik. De zavaró az is, hogy az írógép mellett gépirókiasszony ül, tehát más is van a szobában, lélegzik, köhint, él, van. Bármennyire fejeztem, türelmes, szótlán és személytelen is öngyűsége, mégis állandóan látjuk, haja, ruhája, fürgén zongorázó ujjai, a legpélt írásról való ki nem mondott véleménye foglalkoztatja a fantáziát. Hat az író hiúságára is. Az író, aki fölényre mindig vigyáz, világgért sem akarná azt a látszatot kelteni, mintha társadékosan, kínóvá formálná mondatait. Ennélfogva siet. Siet azért is, hogy kihasználja a fizetett alkalmasított munkaejét. A stílus pongyolává válik. A diktáló író nem látja saját kézírását, az előzően leírt mondat nincs a szem előtt, ennélfogva mondataink összefüggése és logikája gyakran meglazul. Az írógép a szép stílus gyilkosa.

Még ha az író maga gépel is, stílusa megcsúszhat. A gépnek lelke van és ez hat rá. Űzi, hajtja, sürgeti. Egyhangú kaotikusával, hengereinek és karjainak szerkezetével állandóan észbe juttatja, hogy a gép mai korszakában az időt ki kell használni. A munka tempója ma százszalékkal gyorsabb, mint az egyeduralgó írók korában volt. Edgar Wallace havonta lediktált egy regényt. Szemponja csak az, hogy érdekes legyen és vegyék könyveit. Most még veszik is.

Mennyire más az író, mint az írógép! Finom, érzékeny, nesztelen, szerény. Az acéltollban nem érzem a gépet. Az acéltoll nem sürgét, vár türelmesen, velem érez, gondolkodik és elmereng. Az acéltoll lassú, ennélfogva az acéltoll korának stílusa gondosabb, melegebb, mélyebb, szebb. Ez még a háború előtti kor, Mikszáth, Gárdonyi, Jókai. Elképzelni is bájos, hogy Jókai a maga csillogó mondatait, festői tájleírásait gépbe diktálta volna.

Hát még a ládától és kalamásis békés, nyugalmas dickens korszaka! A minden apró részletre kiterjedő leírások, háromnegyoldalas interieur-rajzok, lassúmenetű, halkszavú mesék, súlyos körmondatok, elmélykedő reflexiók korszaka. A Copperfield Dávid és a Hiúság vására csak a ládától idejében születhetett meg. Háromkötetes regényeket ma már nem írunk. Elég egy. A novellát kis regénynek nevezik.

Mi lesz vajon, ha az írógépnek is gyorsabb írószerszámot valdál fel a technika?

Ódry Árpád csak egy kis előfutárnak tartja a huszonöt esztendő, amit a Nemzeti Színháznál töltött.

Magáról, szerepeiről, olvasmányairól, nemlévő titkos írótehetségekről és a saját egyéni jókedvéről

— A Magyar Hétfő tudósítójától —
Ódry Árpád huszonöt év óta tagja a Nemzeti Színháznak. Huszonöt év nagy idő egy ember életében, nagy idő egy színész életében és nagy idő annak a színésznek az életében, akit Ódry Árpádnak hívnak.

— Lesznek persze a jubileumnak valamelyes külsőségei, ünneplés, jubileumi előadás? — kérdelem.

— Még nincsen erre semmiféle megállapodás, terv — mondja —, valószínűleg lesz.

Ódry Árpád nincs megatva ettől a huszonöt évtől. Vagy nem mutatja?... Lehet. Ódry Árpád nem az a színész, aki a meghatottságot, vagy az örömet a közönség számára megjátssza. Kérdelem — meg van-e elégedve az élete eddigi eredményével? Felcsillog a szeme és a teljes testével bólintva mondja szélesen:

— Meg! Meg vagyok elégedve! Dehát, Istenem! — maga elé néz. — Mi az? Huszonöt esztendő... tulajdonképpen csak egy kis előfutár. Mennyi terv, mennyi munka van még hátra... dehát olyan kevés huszonöt esztendőnk van!

Sablonos kérdések jönnek, amelyek azonban hozzá tartoznak egy színészi jubileumhoz.

— Hol lépett fel először? Miben?
— Mindjárt az Akadémia után a kolozsvári társulattal Nagyváradon. A Bánk Bánban játszottam Ottót. E. Kovács Gyula, Vendrey, Rózsahegyí voltak ott akkor s a mostaniak közül Jankovics igazgató és az öreg Szentgyörgyi bácsi.

— Rendeznél mikor kezdett?
— Debrecenben harmadéves színész koromban. Hájó Sándornak az Éjfél vendégét rendeztem először.

— Pest?...
— 1904-ben jöttem fel a Vigszínházhoz. Következő évben kerültem át a Nemzeti Színházhoz.

— Mit játszik legszívesebben?
— Shakespeare-t természetesen és a II. Józsefet.

— Gyermekekörében vannak színészi megnyilatkozások? Mint minden színészgyerek, úgyebár...

— Nem, nincsenek! Soha nem léptem fel gyerekkoromban. Zenei atmoszférában nőttem fel, a muzsika érdekelt és műkedvelősködéssel sohasem foglalkoztam.

Kérdezgetek, csendesen felel.

— A napi elfoglaltságom? Hát ezt, sajnos, soha nem tudom úgy elosztani, hogy rendszeresen betarthassam. Reggel hét órákor kelek mindég és ez az egy, ami a programban változhatatlan. Délelőtt próbák, játszom vagy rendezek. A délutánomat teljesen lefoglalja a Rádió, maradna az estém, ha nem játszom, vagy nincs dolgom a Rádióval.

— Ma este például játszik. És előadás után?...

— Hazamegyek. Olvasni csak éjjel van időm és akkor sem magamnak, hanem a Rádióknak. A rendes olvasnivalón kívül elárasztanak ismeretlenek darabokkal, akik azt várják, hogy fedezzem fel őket, vagy a Rádióknak, vagy a Nemzetinek. Ezeknek legnagyobb részét elhárítottam, de még így is elég marad.

— És előfordult már, hogy talált valamit? Valami értékeset? Tehetséget?

— Még eddig nem. Kísérletek. Meddők. A magam olvasmányai? A memoárok, a történelmi dolgok érdekelnék. A Bibliát szeretem és sokat foglalkozom vele és szeretem Boccacciót... Dantét állandóan olvasom.

— Kávéház? Társaság?

— Kávéházba nem járok. Klubban pedig

csak az üldögél, aki már pihenni akar. De a társaságot szeretem.

— Általában úgy tudják, hogy...

— Hogy mogorva medve vagyok, aki nem áll szóba senkivel. Tévedés. Nagyon szeretem a társaságot és a jókedvet. Nem a kocsmázást — de a társaságot! Mondhatnám, vidám ember vagyok.

— És ragozó az arca, ahogy ezt megállapítja magáról: vidám ember.

— Egy időben otthon étkeztem, most eljárak hazulról, mert unalmas mindig egyedül lenni. Természetesen azt megválogatom, hogy kivel legyek együtt.

— Valami apró epizód az életéből? Va-

lami derős kedves dolog?...

— Nincs — szétárja a tenyerét — az élet apró epizódjai elszáuntak, nem volt időm megállni előttük. En csak csodálkozni tudok, mikor közszereplő emberek interjúk kapcsán annyi derűset és kedveset tudnak magukról elmondani.

— Kérem, ezek, gondolom, rendezes...
— Rendezes?...
— Véleményem szerint többnyire...
— Többnyire?...

Percnyi csend. Nevet. Nagyon egészségesen, nagyon jóízűen. És megállapodunk benne hangtalanul: ezek a „derűsek” és „kedvesek” többnyire nem igazak. Csak úgy raktáron vannak, interjúk céljaira. Ódry Árpád nem tart raktáron effélék. Nincs szüksége rá.

— És ezen olyan jól tud mulatni. Vele kell nevetni. Már megyek is. Búcsúzom. Még sose beszéltem Ódry Árpáddal és most nagy öröm van. Tehát nem mogorva — ahogy sokan hiszik. Nem medve — ahogy tudják. Nem búskomor — ahogy beszélük.

Egy derűs, mélyennző fiatal bölcs, aki, ime, huszonöt nagyszerű évet elhagyott a háta mögött... és másik huszonöt elé indul. Frissen, tele erővel, tele tervekkel, leszárt tanulságokkal és komolykds, de egészséges jókedvvel.

(t. s.)

Wunderlichné, a sashalmi delejes asszonytól Bécsből hazajövet ellopták egyik bőröndjét

— A Magyar Hétfő tudósítójától. —

Érdekes látogatója volt tegnap délelőtt a főkapitányságnak.

Wunderlich Péterné, a sashalmi delejes asszony,

jelent meg a rendőrségen és ismeretlenest ellen lopás címén feljelentést tett. Wunderlichné feljelentésében előadta, hogy

előző este a bécsi gyorsvonaton ellopták a bőröndjét,

amelyben értékes tárgyú fontos iratai voltak. A delejes asszony hosszabb ideig az osztrák fővárosban a parapszichológusok meghívására és pönteken este tért vissza Budapestre.

A bécsi gyors egyik második osztályú fülkéjében tette meg Wunderlichné férjével együtt az utat. A Keleti pályaudvar közelében járt már a gyorsvonat, amikor észfrevették, hogy

eltűnt az egyik bőröndjük.

Felfedezésük annál meglepőbb volt, mert alig egy-két percre hagyták csak el a vasúti fülkét. Győrben vásároltak néhány darab narancsot és bizonyára ezalatt történt a lopás. Wunderlichné legjobban azokat az iratokat sajnálja, amelyeket a bécsi parapszichológusoktól és egyéb egyesületektől kapott.

A vasúti lopás ügyében a rendőrség megindított a nyomozást.

Helyreigazító nyilatkozat

A Magyar Hétfő 1929 évi december hó 16-iki számában „különös karrier a kispesti lakástól a lengyel grófságig. — Eltűnt Budapestről Damszky Pál, aki gróf Godziemba Damszky néven sorozatos szélhámosságokat követett el a lengyel-magyar barátság számlájára.” címmel megjelent közleményre vonatkozólag.

1. Nem igaz, hogy a cikkben feltüntetett „Bem-bizottság” Magyar Országos Bem-Bizottság — ellen bármennyű gyanúsítások és vádak hangzottak volna el annak ügykezeléséről, amely sem furcsa, sem szokatlan nem volt. Nem igaz az sem, hogy a Bem-Bizottság szuverén irányítását két ambíciózus fiatalember ragadta magához, akiknek egyike én lennék. Valóban, hogy egy előkelő közéleti tényező jóhiszeműségével és összeköttetéseiével visszaéltem. Ezzel szemben a valóság az, hogy a Magyar Országos Bem-Bizottság ügykezelését és irányítását báró Balázs György nyug. tábornagy végzi. 2. Nem igaz, hogy rendőrségi aktákból, feljelentések tömegéből, a polgármesterhez intézett beadványokból személyemre vonatkozólag bármiféle „portre” megrajzolható volna, miután ily feljelentések, akták, tiltakozás beadványok nincsenek. 3. Nem igaz, hogy két évvel ezelőtt „bukkantam fel a közéleti porondján”, nem igaz, hogy felelőtlenül működöm, nem igaz, hogy garázdálkodom egy tisztességes egyesület javaiával. Ezzel szemben a való tényállás az, hogy 1919. évben — a kommunizmus alatt — az ellenforradalmi mozgalmakban vezető szerepet játszottam s azóta is számos nacionalista egyesület keretén belül fejtek ki közéleti és társadalmi tevékenységet. 4. Nem igaz, hogy gyanus szappanüzletekben, elszámolatlan gyűjtési pénzekben és obskurus kartáklub alapításában vettem részt és ezek jelzik „egyes ténykedéseim állomásait”. Fentiekből következőleg nem igaz, hogy gyanus üzelmeket hazafias égisze alatt rendeztem s nem igaz, hogy zsebeim akár ilyen, akár másnévű üzle-

tekből megteltek, mert közéleti tevékenységemért soha senkitől semmi anyagi ellenszolgáltatást el nem fogadtam, s jelenleg is anyagi erőmön felül én hozok anyagi áldozatokat. 5. Nem igaz, hogy a Bem Szoborbizottság gyűjtési akciójával kapcsolatban bármilyen szerepem lett volna, önkvetkezőleg nem igaz, hogy ettől kezdve könnyebben bánтам a pénzzel. Nem igaz, hogy bárki is az egyesületből az eltávolítást követelte volna. 7. Nem igaz, hogy a Károly-körút 5. sz. alatt alakult Bem Apó Munkásszövetség vezetője lettem volna, mert az 1928. évi május havában alakult Bem Apó Munkásszövetség vezetője Damszky mellett Sikolya Lajos könyvkötő, Országos ügyvezető vezető-kár volt. A valóság az, hogy én 1928. évi december hó 11-én tartott gyűlésen gazdasági főtűtkár választva, 1929. évi január hó 20. napjáig ily minőségemben a pénztárkönyvet veztettem. En, a hozzám történt fizetésekéről elnökségi ülésen, az elnökségnek okmányok alapján elszámoltam. 8. Nem igaz, hogy Sikolya Lajos ellenem a feloszlott szövetség nevében feljelentést tett, nem igaz, hogy nála megjelentem és megfenyegettem, ha feljelentést nem vonja vissza. Kmetty Károlyt nem ösmerem. 9. Nem igaz, hogy óvadékos alkalmazottakat szerződtettem, akikről 500 pengő bánatpénzt szedtem. 10. Nem igaz, hogy az alakulóban levő Erdélyországi Közgazdasági és Közművelődési Egyesülete helyiségeiben kartárjáték folyta. Így nem igaz, hogy slepperek dolgoznak. 11. A közleményem személyemet rágalmozó és becstelenséget sértő kitételei miatt dr. Kende József ügyvédem útján a bírói eljárást folyamatba tettem.

Budapest, 1929. évi december hó 27-én.
Helyi György Pál s. k.

MICHELINPNEU

AUTÓFOLSZERELÉSEK
CITROEN- ÉS FORD-
ALKATRÉSZEK

TELEFON: Aut: 221-9, 7 285-63 Nagy József VI. ANDRÁSSY-ÚT 34

STEINSCHNEIDER

73 év óta fennálló
ágyneműgyár

átszervezés után paplanait, matracait

minőségben:

magasan fent

árban

mélyen alant

árusítja

Váci-utca 28, Király-utca 72

E heti occasio: 200 drb virágos
satin paplan ejándékárban

TÉLI ÁLMABÓL ÉLETRE KELT MÁR A FUTBALL TELJES ÜZEME

A Ferencváros katasztrofális veresége s a Hungária-Ujpest tréning egy tucat gólja az első szenzáció

Négy bajnoki mérkőzésből négy meglepetés — Mozgalmas bajnoki szezonra van kilátás mindkét ligában

Nagy meglepetéseket tartogatott már a futball első „tavaszi” vasárnapja is a lelkes drukkerék számára. A Hungária-Ujpest tréningje szokatlanul heves és izgalmas küzdelem után fantasztikus gólaránnyal bizonyította mindkét csapat nagy játékkedvét s egyben azt is, hogy e két élesapatunk már szinte teljesen játékosan van. Annál szomorúbb volt a Ferencváros megérdemelt veresége a bécsi liga első régiójában élő Wacker csapatától. Főként a tréninghiány rovására írható a kellemetlen meglepetés, bár a zöld-fehérek könnyelmű közvetlen védelme sokban benne volt.

A liga küzdelmek is megindultak s itt sem múlt el a nap meglepetés nélkül. A sereghajtó Attila elvett egy pontot az ottanon játszó óbudaiakól, viszon a Bocskay sem kímélte Baranyát Pécsen és két pon-

tot vitt haza. Szegeden nagy arányban győzött a Bástya a gyenge Nemzetivel szemben, Kispesten pedig a helybeliek jó csatármunkája biztosította a két pontot a Somogy előtt.

A szezon első vasárnapja tehát sok meglepetés ígéréssel zárult le.

Bajnokság állása

1. Ujpest	11	9	1	1	39:16	19
2. Ferencváros	11	8	2	1	31:11	18
3. Hungária	11	6	3	2	30:16	15
4. III. ker. FC	12	5	4	3	18:19	14
5. Kispest	12	4	5	3	11:16	13
6. Bástya	12	5	2	5	27:27	12
7. Bocskay	12	3	5	4	20:23	11
8. Budai 33	11	3	4	4	18:13	10
9. Nemzeti	12	3	2	7	11:28	8
10. Pécs-Baranya	12	1	5	6	11:27	7
11. Somogy	12	1	5	6	13:31	7
12. Attila	12	1	4	7	11:23	6

A tehetetlen csatársor s a lejárt vesztett védelem iekete vasárnapja

Wacker—Ferencváros 4:1 (0:1)

Takács II. hiánya megbénította a zöld-fehér csatársort. Toldi meg sem közelítette a „kis Takit”, de saját öszi formáját sem. A védelem viszont veszedelmes offszájd-taktikáját addig forszírozta, amíg a bécsiek megtalálták az ellenszerét s megszületett a szenzációs eredmény. Szerencse, hogy nagyobb arányú nem volt a vereség. Kondícióban előbbre vannak a bécsiek sokkal; igaz, hogy hamarabb is kezdtek a szezon, de ezt ki kellett volna egyenlíteni a differenciának, amely a sokszoros magyar bajnok s a bécsi liga utolsó-előtti helyzetétje között mindenesetre megvan. Bár az újonnan szerződötetett kis Horváth sokat lendített a Wacker klaszszisán. Könnyelműség, pech és tréninghiány magyarázza, ha nem is menti a sokáig emlékezetes eredményt, amelyből most a Wacker legalább egy félévig, a revánsig élni fog.

Mély talajon a Ferencváros kezd és azonnal támadásba megy, az első percben Táncos kapufát lö. Cart nehéz helyzetben kétszer felszedi a labdát Toldi elől. A Ferencváros fölényben van. Az első negyedóra után a bécsiek is feljönnek, de a Ferencváros védelme offszájdra játsza a bécsi csatárokat, 20. percben a

Wacker szép támadását Amsel szereli. Cizek centerét Bošák Amselnak lövi.

A 34. percben Kohut lemegy, kicselezi Hauswirthet és éles íelmagas lövéssel megszerzi a vezetést, 1:0. Ferencváros tovább is fölényben marad.

A 40. percben Walchoffer pár lépésre áll a kaputól, lövésre készül, amikor Amsel eléje dobja a sapkáját és a mezzavart csatár a kapu mellé lö. Mezőnyjátékkal ér véget a féldő.

A második féldő első perceiben a Ferencváros a többet támadó fél, azonban a Wacker veszi kezébe a játék irányítását. Táncos kornerét Bukovi kapásból lövi, Cart biztosan véd.

A 19. percben Walchoffer ront tiszta helyzetben. A 24. percben Tack lefut, Cizekhez passzol, aki kicselezi Pappot és kiegyenlített: 1:1.

A Wacker tovább támad és a 30. percben Horváth lövi a második gólt: 1:2.

A 33. percben Takács II. hibáz és Bossak újabb gólt lö: 1:3. A 38. percben Tack lövi a negyedik gólt: 1:4.

A Ferencváros most belefekszik, de mindössze két kornert ér el.

A második féldő negyedik percében Kővágó hendse miatt Bihámi gólt szerez: 4:4. A következő percben P. Szabó lövését Német kiüti, de Spitz belövi a labdát: 5:4. A 32. percben Auer kapufát lö, a visszapattanó labdát azonban Stoffián bevágja: 6:4. Kővágó faultja miatt a 38. percben 11-es, amelyet Bihámi góllá érté-

kesít: 6:5. 41. percben

nagy kavarodás az újpesti kapu előtt, Huber kifut, Bihámi kapura lö s a labdát a gólvonalról Hauer még jobban besegíti: 6:6.

A bíró ezután három perccel előbb a mérkőzést lefújja.

Hiába vezet a Nemzeti, a Bástya hengerel

Bástya—Nemzeti 5:1 (2:1)

Nyolcvanöt perccig a Bástya volt fölényben. Erős iramban kezdi a mérkőzést és félórán keresztül ostromolja a Nemzeti kapuját. A 30. percben azonban Cétényi lefut, kornert szerez és Rémay II. a Nemzetinek szerzi meg a vezető gólt: 0:1.

Ezután is fölényben marad a Bástya és a 36. percben egy

kornert utáni kavarodásból Varga ki-

egyenlített: 1:1.

A 44. percben Wahl lövi a második gólt: 2:1.

A második féldőben a Bástya állandó fölénye mellett az 5. percben Kjtll, a 13. percben Korony s a 35. percben pedig Schwarz lövik a további gólokat: 5:1. Ezután néhány perces Nemzeti támadás következik, amelyet ismét a Bástya fölénye vált fel.

A Bocskay fölényesen győz s közben kiállítják a — határbíró

Bocskay—Pécs-Baranya 4:0 (2:0)

Mezőnyjáték után a 9. percben Markos fut le és beadását Marosi kapuba lövi: 1:1.

A 15. percben a bíró Rosenfeld határbírórt kicsereéli. A Bocskay Markos gyors lefutásaival fölénybe kerül és a 24. percben Vincze újabb gólt lö, 2:0. A pécsiek támadásai szétesőek, s csak két kornert az eredmény.

A második féldő első perceiben ismét a Baranya lendül támadásba, de csak újabb kornereket szerez.

A 11. percben Marosi kornereből Keleti gólt lö, 3:0.

A 31. percben Teleki lövi a negyedik gólt: 4:0.

Az utolsó percekben a Pécs-Baranya támad, de hiába.

Az utolsó helyezett meglepő pontszerzése

Attila—III. ker. FC 1:1 (0:0)

Az Attila támadásaival kezdődik a mérkőzés. Riff és Pimpi azonban több ízben hibáz, 13. percben egy kornereből Riff fejese a kaputól pattan ki. A 25. percben után a III. ker. veszi át a játék irányítását fölénybe kerül és csak Szenzó jó védése akadályozza meg a gólt.

Szünet után Fenyvesi azonnal kornert szerez, 15. percben Maszlonka öt percre megsérül.

A 24. percben Werner faultol, a bíró 11-es helyet kornert ítélt és ebből Békési megszerzi a vezető gólt, 0:1. Fenyvesi megrúgja Pimpit és a bíró kiállítja.

A III. ker. 10 emberrel is fölénybe kerül és a 38. percben Fröhlich egyéni játék után kiegyenlített: 1:1.

A 40. percben érthetetlenül 11-est ítélt, ez: Drössler Szenzó kezébe lövi.

Szép csatárjáték: biztos győzelem Kispesten

Kispest—Somogy 3:1 (0:3)

A Somogy gyors támadásaival indul a játék.

A 17. percben a Kispest váratlan támadását Schneringer góllal fejezi be: 1:0.

A Kispest támadásai élénkülnek és a 25. percben a balszárny támadását Schnertinger ismét góllal fejezi be: 2:0.

A 37. percben Senkei II. lefut, beadását Kutasi Pa-

czolai fejére üti és a labda a góllba pattan: 3:0.

A második féldő a Kispest támadásaival indul, de a 12. percben Jakube 11-esből a Somogynak szerez gólt: 3:1.

Eredménytelen mezőnyjáték után a Somogy fölénybe kerül, de csatársora nem tud gólt löni.

II. liga mérkőzések

Sabaria—Józsefváros 3:0 (0:0) Góllövők: Iztóv, Börbély (2), Buresch megsérült.

Vasas—Megyer 1:1 (0:0)

Felelős szerkesztő és kiadó:

MOVIK ZSIGMOND

Amatőrbajnokság

FTC—33 FC 5:1 (2:0)
MTK—III. ker. TVE 5:2 (2:1)
Ferencváros B—Nemzeti B 8:2 (3:2). Barátságos.

Pompás küzdelem után Ujpest hat gólját Bihámi kiegyenlíti

Ujpest—Hungária 6:6 (4:3)

Pompás küzdelemmel, eleven futball-produkciókkal szolgált meglepet közönségének mindkét csapat. Különösen a csatársorok voltak elemükben. Az Ujpesten Stoffián—Spitz—P. Szabó, a Hungáriánál Ticska—Bihámi—Hirzer tűnt ki. Jól játszott Wéber és Sebes, míg a másik oldalon Borányi csak nehezen jött bele. Az Ujpest védelme majdnem csődöt mondott, míg a két-fehéreknek Ujvári három potyagóllal megérdemelte a kicsereftetését. A formák biztatóak.

Sáros, csúszos talajon mindkét csapat nagyszerűen mozog. Wéber és Hauer lövéseit Acht védi. A 7. percben Kővágó hendse miatt 11-es, Bihámi értékesíti: 1:0. Két perccel később a 16-oson Kocsis fogja kézzel a labdát, amely után Auer szabadrúgását Spitz behelyezi: 1:1.

A 11. percben a nap legszebb gólja következik.

A Hungária baloldala pompás kombinációval lenyomul s Hirzer önzetlen passzából Bihámi sarkos gólt lö: 2:1. Ujrakezdés után Ströck centerét a rosszul védő Ujvári fölött Stoffián befejezi: 2:2.

A 14. percben Hirzer beadását Hauer elnézi, de Bihámi a helyén van: gól: 3:2. A 20. percben Ujvári ismét hibáz s az Ujpest egyenlített: 3:3. A 22. percben Német Ujvárit, Huber pedig Achot felváltja. A 36. percben

P. Szabó lefut, szép beadását Auer fogja és védhetetlenül küldi a hálóba: 4:3.

40. percben P. Szabó beadását Ströck kézzel a hálóba üti.